

[Justitsministeren.]

for tiden en del sager til behandling, og der kommer stadig nye andragender om anketilladelse. Justitsministeriet har derfor anset det for nødvendigt at søge hjemmel for at forlænge nævnets virksomhed, dog kun for et tidsrum af to år, og således at antallet af medlemmer fremtidig kan nedsættes fra syv til tre.

Jeg skal tillade mig at anbefale, at også dette lille lovforslag undergives en velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt til tingets medlemmer.

Man gik derefter til:

Anden behandling af forslag til lov om folkebiblioteker.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1150; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1721).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ordføreren (Lars M. Olsen): Det var sympati og velvilje, der karakteriserede de fleste ordførertaler ved første behandling af forslag til lov om folkebiblioteker. Man var fra alle sider enig om at fremhæve bibliotekernes store betydning som kulturel faktor. For mit eget vedkommende fandt jeg, at udgifterne, navnlig i forhold til de store udlån og den betydning, man må tillægge biblioteksvirksomheden, var uhyre beskedne. Men også den skønhed, der har været i fordelingen af statstilskud, og som jo navnlig rammer de større biblioteker, blev fremdraget ved første behandling. Fra anden side blev der taget et vist forbehold overfor lovforslagets påbud om oprettelse af biblioteker i de biblioteksløse sogne indenfor en vis årrække.

Udvalgsarbejdet har ligeledes været præget af stor forståelse for bibliotekernes arbejde. For at rette noget på den for omtalte ulighed har ministeren fremsat et ændringsforslag, hvis gennemførelse vil betyde, at bevilingerne til indkøb af bøger og til indbinding vil kunne forhøjes noget.

Af de stillede ændringsforslag til § 5, stk. 1, fremgår, at der ved siden af de såkaldte grundtilskud, der fordeles i forhold til de faste stedlige tilskud, fremtidig vil kunne ydes tilskud herudover, dog kun i sådanne tilfælde, hvor det faste stedlige tilskud udgør 50 000 kr. eller derover. De biblioteker, der falder ind herunder, vil få tillagt et særligt driftstilskud, der svarer til 15 pct. af den del af det nævnte stedlige tilskud, som er anvendt til indkøb og indbinding af bøger og tidsskrifter. Undervisningsministeriet har anslået denne udgift til at ville andrage godt 1 mill. kr. Der er ved denne tilføjelse tilstræbt en imødekommenelse af de ønsker, som bl. a. biblioteksfolkene, men naturligvis også de kommuner, ordningen vil komme til at omfatte, har fremsat.

I betænkningen findes en beregning af de supplerende tilskud, og det viser sig, at den kommune, der får mest — det er naturligvis Københavns kommune —, får et beløb på ca. 60 000 kr., Aarhus får ca. 18 000 kr., Randers knap 7 000 kr., Esbjerg ca. 4 000 kr., Svendborg 1 800 kr. og Fredericia 300 kr. Det er jo stort set, når man tænker på de budgetter, der arbejdes med i de kommunale råd, ret beskedne tilskud, men de betyder dog en imødekommenhed.

Udvalget har ligeledes drøftet den særlige service, som visse centralbiblioteker udfolder overfor sognebiblioteker, og har her været enig om, at de centralbiblioteker, der betjener deres område med bogbiler, skulle have et særtilskud på indtil 50 pct. af den dermed forbundne kørselsudgift. Denne påskønnelse til centralbibliotekernes bogbiler vil sikkert samtidig blive et incitament for de øvrige.

Til lovforslagets § 2, stk. 2, er der ligeledes foreslået en ændring. Den går ud på, at der i sådanne kommuner, hvor der ikke findes et godkendt folkebibliotek, kan oprettes et sådant, når det forbindes med et lokalt initiativ. Dette initiativ skal udgå fra en stedlig biblioteksforening og skriftligt støttes af mindst 10 pct. af beboerne i kommunen, vel at mærke dem, der opfylder betingelserne for valgret til folketinget; dog mindst 40 valgberettigede. Mit parti havde helst undladt at have denne bestemmelse om tilkendegivelse med, men på den anden side kan selvfølgelig noget tale for dette lokale initiativ, og man skal vel heller ikke underkende den betydning, det vil have, at en kreds af særlig interesserede tager sig for at stifte en biblioteksforening og indsamle underskrifter; det kan formentlig medvirke til, at der straks fra starten skaffes bibliotekerne en betragtelig læserkreds og dermed